

Zadeva C-456/21**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

23. julij 2021

Predložitveno sodišče:Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch
(Nizozemska)**Datum predložitvene odločbe:**

23. julij 2021

Tožeči stranki:

E

F

Tožena stranka:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Predmet postopka v glavni stvari

Predmet postopka v glavni stvari je spor med osebama E in F (v nadaljevanju: tožeči stranki) in Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, Nizozemska, v nadaljevanju: tožena stranka) v zvezi s tem, da tožena stranka ni hotela ugoditi prošnjam tožečih strank za mednarodno zaščito. Tožeči stranki trdita, da sta zaradi njunega dolgotrajnega prebivanja na Nizozemskem prevzeli zahodne standarde, vrednote in vedenjske vzorce ter zaradi tega potrebujeta zaščito.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU se, prvič, nanaša na razlago člena 10 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do

mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (v nadaljevanju: Direktiva 2011/95/EU). Pri tem gre zlasti za vprašanje, kdaj je državljan tretjih držav mogoče šteti za „člane določene družbene skupine“ v smislu člena 10(1)(d) Direktive 2011/95/EU. Predložitveno sodišče se, drugič, sprašuje, na kakšen način oziroma kako – in v kateri fazi postopka – je treba ugotoviti in presoditi koristi otroka. V zvezi s tem je predložitveno sodišče tudi v dvomih glede združljivosti nacionalne prakse s pravom Unije, v skladu s katero se v okviru naknadnih prošelj za mednarodno zaščito za razliko od prvega azilnega postopka ne preverja, ali je treba prebivanje dovoliti iz rednih razlogov.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 10(1)(d) Direktive 2011/95/EU razlagati tako, da je treba zahodne standarde, vrednote in vedenjske vzorce, ki jih prevzamejo državljan tretjih držav med svojim prebivanjem na ozemlju države članice v znatnem delu življenjskega obdobja, v katerem si oblikujejo identiteto, pri čemer so povsem vključeni v družbeno življenje, šteti za skupno poreklo, ki je nespremenljivo, oziroma značilnosti identitete, ki so tako temeljnega pomena, da se od oseb ne bi smelo zahtevati, naj se jim odrečejo?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba državljan tretjih držav, ki so – ne glede na zadevne razloge – zaradi dejanskega prebivanja v državi članici v življenjskem obdobju, v katerem so si oblikovali identiteto, prevzeli podobne zahodne standarde in vrednote, šteti za „člane določene družbene skupine“ v smislu člena 10(1)(d) Direktive 2011/95/EU? Ali je treba pri tem vprašanje, ali gre za „določeno družbeno skupino, ki ima v zadevni državi razločno identiteto“, presojati z vidika države članice oziroma ali je treba to v povezavi s členom 10(2) Direktive 2011/95/EU razlagati tako, da je odločilno, da lahko tujec izkaže, da se ga v izvorni državi obravnava kot člana določene družbene skupine oziroma se mu v izvorni državi vsekakor pripisujejo ustrezne značilnosti? Ali je zahteva, v skladu s katero je lahko ponotranjenje zahodnega načina življenja podlaga za status begunca le, če temelji na verskih ali političnih razlogih, združljiva s členom 10 Direktive 2011/95/EU v povezavi z načelom nevračanja in pravico do azila?

3. Ali je nacionalna pravna praksa, v skladu s katero odločujoči organ pri preučitvi prošnje za mednarodno zaščito presodi koristi otroka, ne da bi jih najprej (v vsakem postopku) konkretno ugotovil (oziroma to ugotovitev prepustil drugemu organu), združljiva s pravom Unije, zlasti s členom 24(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) v povezavi s členom 51(1) Listine? Ali je odgovor na to vprašanje drugačen, kadar mora država članica oceniti prošnjo za dovolitev prebivanja iz rednih razlogov in je treba pri odločitvi o tej prošnji upoštevati koristi otroka?

4. Na kakšen način in v kateri fazi preučitve prošnje za mednarodno zaščito je treba ob upoštevanju člena 24(2) Listine upoštevati in presoditi koristi otroka, zlasti škodo, ki jo je mladoletnik utrpel zaradi dolgotrajnega dejanskega prebivanja v državi članici? Ali je pri tem pomembno, ali je bilo to dejansko prebivanje zakonito? Ali je pri presoji koristi otroka v okviru te preučitve pomembno, ali je država članica o prošnji za mednarodno zaščito odločila v rokih, ki so za odločitve določeni v pravu Unije, ali ni bila izpolnjena obveznost vrnitve, naložena pred tem, in ali država članica ni izvedla odstranitve, potem ko je bila izdana odločba o vrnitvi, zaradi česar je mladoletnik lahko še naprej dejansko prebival v tej državi članici?

5. Ali je nacionalna pravna praksa, v skladu s katero se med prvimi in naknadnimi prošnjami za mednarodno zaščito razlikuje tako, da se pri naknadnih prošnjah za mednarodno zaščito ne upoštevajo redni razlogi, ob upoštevanju člena 7 Listine v povezavi s členom 24(2) Listine združljiva s pravom Unije?

Navedene določbe prava Unije

- Člen 6, člen 10 in člen 15, prvi odstavek, točka (b), Direktive 2011/95/EU.
- Člen 7, člen 24(2) in člen 51(1) Listine.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tožeči stranki prihajata iz sedemčlanske družine. Junija leta 2012 sta skupaj z očetom, materjo, starejšo sestro, starejšim bratom in mlajšim bratom zapustili izvorno državo Afganistan in 1. oktobra 2015 po več kot triletnem prebivanju v Iranu skupaj vstopili na ozemlje Nizozemske. Prvotožeča stranka je bila ob prihodu na Nizozemsko stara 11 let in pol, drugotožeča stranka pa 10 let in pol. Na datum ustne obravnave sta tožeči stranki na Nizozemskem neprekinjeno prebivali pet let in osem mesecev in pol, tako da sta obe še mladoletni.
- 2 Tožeči stranki in ostali družinski člani so 23. oktobra 2015 vložili prošnje za mednarodno zaščito. Te prošnje so bile z odločbami Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (oddelek za upravne spore pri državnem svetu, Nizozemska, v nadaljevanju: Afdeling) z dne 29. januarja 2019 dokončno zavrnjene. Nato sta tožeči stranki 28. junija 2019 vložili naknadni prošnji za azil. V tem postopku na podlagi naknadnih prošenj za azil zatrjujeta, da sta zaradi prebivanja na Nizozemskem ponotranjili zahodni način življenja in zato potrebujeta zaščito.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 3 Tožeči stranki sta izjavili, da sta od svojega prihoda na Nizozemsko povsem vključeni v življenje nizozemske družbe. Obiskujeta šolo, sklepata prijateljstva z

dečki in deklicami ter se s temi vrstniki udeležujeta skupnih aktivnosti. Tožeči stranki navajata, da je obdobje njunega prebivanja na Nizozemskem zaradi njune starosti in življenjskega obdobja, v katerem sta, obdobje oblikovanja njune identitete. V okviru tega razvoja naj bi se naučili sami upravljati svoje življenje in naj bi ugotovili, da sta tega zmožni. Ker naj bi možnost avtonomnega odločanja o bistvenih vprašanjih njunega obstoja zaradi njunega prebivanja na Nizozemskem postala temeljni del njune identitete, naj tega ne bi več mogli spremeniti oziroma naj tega v nobenem primeru ne bi bilo mogoče in naj se ne bi smelo pričakovati od njiju. Tožeči stranki pri tem zatrjujeta, da se zaradi načina njunega odraščanja in razvoja na Nizozemskem ne bi več mogli prilagoditi življenjskim pravilom, ki bi za njiju veljali po vrnitvi v Afganistan.

- 4 Tožeči stranki sta izrecno izjavili, da njuni standardi, vrednote, identiteta in vedenjski vzorci, ki izhajajo iz njih, na noben način niso povezani s političnimi ali verskimi prepričanji. Vendar navajata, da bi talibani njuno identiteto in njune vedenjske vzorce, če se po vrnitvi v Afganistan ne bi mogli prilagoditi tamkajšnjim prevladujočim standardom in vrednotam, razumeli kot izraz verskih prepričanj, ki so v takem nasprotju z upoštevnimi prepričanji, da bi se morali zaradi tega bati, da ju bodo ubili.
- 5 Tožeči stranki oblikovanje in razvoj svoje identitete na Nizozemskem ter izražanje te identitete s svojimi vedenjskimi vzorci opredeljujeta kot „ponotranjenje zahodnega načina življenja“. Zaradi tega ponotranjenja zahodnega načina življenja sta pri nizozemskih organih vložili prošnji za mednarodno zaščito.
- 6 Poleg tega sta tožeči stranki trdili, da sta zaradi obdobja, v katerem sta dejansko prebivali na Nizozemskem, njune negotovosti glede tega, ali jima bo dovoljeno prebivanje, in njunega strahu pred morebitno vrnitvijo v Afganistan utrpeli resno škodo. Te trditve sta podkrepili z oceno koristi otroka („Best Interests of the Child-assessment“, v nadaljevanju: ocena BIC), ki so jo opravili izvedenci, in s splošnim izvedenskim mnenjem, v katerem je navedeno, kakšno škodo utrpijo otroci, ki se vživijo v (nizozemsko) družbo, če med dolgotrajnim prebivanjem živijo v negotovosti ali če se morajo vrniti v izvorno državo (v nadaljevanju: izvedensko mnenje o škodi). Tožeči stranki menita, da je mogoče iz obeh izvedenskih mnenj razbrati, da je, da se prepreči dodatna škoda, v njenem interesu, da se jima zagotovi, da lahko ostaneta na Nizozemskem. Zastopata stališče, da jima je treba zaradi „koristi otroka“ priznati zaščito, vsekakor pa dovoliti prebivanje iz rednih razlogov.
- 7 Tožena stranka zastopa stališče, da je lahko ponotranjenje zahodnega načina življenja podlaga za status begunca le, če temelji na političnih ali verskih razlogih. Žensk, ki so ponotranjile zahodni način življenja, naj ne bi bilo treba šteti za „določeno družbeno skupino“ v smislu Direktive 2011/95/EU. Poleg tega naj bi bilo mogoče in naj bi se smelo od tožečih strank pričakovati, da bosta svoje vedenje po vrnitvi v Afganistan prilagodili tamkajšnjim standardom in vrednotam, zaradi česar naj se ne bi soočili s tveganjem, da bosta utrpeli resno škodo, in naj jima ne bi bilo treba priznati zaščite. V obravnavanem postopku na podlagi

naknadne prošnje za azil naj se ne bi preverjalo, ali je treba tožečima strankama, ker se ne moreta prilagoditi standardom in vrednotam, ki veljajo v Afganistanu, dovoliti prebivanje iz rednih razlogov.

- 8 Poleg tega tožena stranka zastopa stališče, da so se pri odločanju zadostno upoštevale in presodile koristi otroka ter da ocena BIC in izvedensko mnenje o škodi, ki sta ju tožeči stranki predložili po odločitvi, ne vplivata na odločitev.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 9 Rechtbank (sodišče prve stopnje) se je v tem postopku srečalo z več pravnimi vprašanji, zaradi katerih mora Sodišče po njegovem mnenju podrobneje razložiti pravo Unije.

Ali mora država članica v primeru ponotranjenja zahodnega načina življenja zagotoviti zaščito in dovoliti prebivanje?

- 10 Vprašanja, na katera mora odgovoriti Rechtbank (sodišče prve stopnje), se v prvi vrsti nanašajo na vprašanje, ali je lahko ponotranjenje zahodnega načina življenja podlaga za status begunca ali subsidiarno zaščito. Če zaradi ponotranjenja zahodnega načina življenja ne nastane pravica do mednarodne zaščite v smislu Direktive 2011/95/EU, se postavlja vprašanje, ali je treba ponotranjenje zahodnega načina življenja šteti za del zasebnega življenja, ki ga je treba zaščititi, ali je treba zavzeti stališče, da so podane ovire za odstranitev, oziroma ali je morda treba zaradi njega dovoliti prebivanje iz drugih, rednih razlogov. Za tujca je pri dovolitvi prebivanja pomembno, na kateri podlagi se to zgodi; načelo nevračanja velja absolutno, medtem ko se pri presoji, ali je treba dovoliti prebivanje zaradi ureditve zasebnega življenja na Nizozemskem ali obstoja drugih rednih razlogov, opravi tehtanje interesov. Pri tem tehtanju interesov se upoštevata tudi manevrski prostor držav članic pri vodenju varne politike priseljevanja in okoliščina, ali je do ureditve zasebnega življenja prišlo med zakonitim ali nezakonitim prebivanjem na ozemlju države članice. Pomembno je morda tudi, v kolikšni meri država članica izpolnjuje svojo obveznost odstranitve tujcev, ki na ozemlju držav članic prebivajo nezakonito, ki ji jo nalaga pravo Unije. Če pa je treba zavzeti stališče, da je ponotranjenje zahodnega načina življenja razlog za preganjanje, tako tehtanje interesov ni možno. Položaj tujca v postopku je zato odvisen od vprašanja, v kateri fazi odločanja je treba preveriti razloge za azil tožečih strank in kako je treba opredeliti te razloge tožečih strank. Pri tem je pomembno tudi, da se v nacionalni pravni praksi pri naknadnih prošnjah za mednarodno zaščito za razliko od prvega azilnega postopka ne preverja, ali je treba prebivanje dovoliti iz rednih razlogov, kot je zasebno življenje, ki ga je treba zaščititi.
- 11 Rechtbank (sodišče prve stopnje) potrebuje odgovor na vprašanje, kateri dejavniki so odločilni za to, da se lahko mladoletne tujce, ki v obdobju svojega življenja, v katerem se oblikuje njihova identiteta, dlje časa prebivajo na Nizozemskem in

izvirajo iz države, v kateri deklice in ženske nimajo enakih pravic kot dečki in moški in v kateri jim tudi ni omogočeno samostojno sprejemanje temeljnih odločitev o oblikovanju svojega obstoja, opredeli kot „družbeno skupino“ v smislu člena 10 Direktive 2011/95/EU. Afdeling je v eni od preteklih odločb navedel, da „ženske, ki so ponotranjile zahodni način življenja“, niso določena družbena skupina, ker gre pri tem za preveliko in preveč raznoliko skupino. Vendar v obravnavanem postopku ne gre za „ženske, ki so ponotranjile zahodni način življenja“, ampak za državljane tretje države, ki pomemben del življenjskega obdobja, v katerem si posameznik oblikuje svojo identiteto, dejansko prebivajo na ozemlju države članice in so tam brez omejitev vključeni v življenje te družbe. Rechtbank (sodišče prve stopnje) sprašuje Sodišče, ali je treba, da se „člani določene družbene skupine“ med seboj poznajo in/ali drug drugega prepoznajo kot člane take skupine in se s tem sami štejejo za posameznike, ki so del neke družbene skupine, ter ali in kako mora odločujoči organ to proučiti in presoditi. To vprašanje je upošteveno tudi za presojo, ali imajo te osebe skupno poreklo. Kadar državljani tretje države v življenjskem obdobju, v katerem se oblikuje posameznikova identiteta, dejansko prebivajo v državi članici in lahko izražanje standardov in vrednot te države članice v izvorni državi privede do preganjanja, tega prebivanja ni več mogoče izničiti. Ali to že zaradi tega pomeni, da vsak, ki ima to poreklo, pripada družbeni skupini, tudi če se na noben način ne zaveda, da je v tem položaju več državljanov tretje države?

- 12 Če bo Sodišče na zgornja vprašanja odgovorilo, da je mogoče tožeči stranki na podlagi njunega ponotranjenja zahodnega načina življenja opredeliti kot članici določene družbene skupine, se postavlja vprašanje, kako je treba razlagati del povedi „*ima skupina v zadevni državi razločno identiteto, saj jo družba, ki jo obkroža, dojema kot različno*“. Rechtbank (sodišče prve stopnje) na podlagi sodbe Sodišča z dne 4. oktobra 2018 v zadevi Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801, točka 89) sklepa, da gre pri tem pogoju „razločne identitete“ in pogoju, da mora biti članom skupine skupna „prirojena lastnost“ ali „skupno poreklo, ki je nespremenljivo“, ali značilnost ali prepričanje, „ki je tako temeljnega pomena za identiteto ali zavedanje, da se osebe ne bi smelo prisiliti, naj se mu odreče“, za kumulativna pogoja za ugotovitev obstoja „določene družbene skupine“. Rechtbank (sodišče prve stopnje) v zvezi s tem sprašuje zlasti, ali je treba presojo, ali je treba tožeči stranki opredeliti kot članici določene družbene skupine, opraviti z vidika zadevne države članice ali subjekta preganjanja. Člen 10 Direktive 2011/95/EU določa, da se najprej oceni obstoj razloga za preganjanje, in šele nato, ali subjekt preganjanja prosilcu pripisuje značilnosti, ki so razlog za preganjanje. V skladu s tem besedilom zadevne določbe se najprej opravi ocena z vidika zadevne države članice, pri čemer lahko prosilec, če se ne ugotovi obstoja razloga za preganjanje, nato verjetno izkaže, da mu subjekt preganjanja pripisuje značilnosti, ki so razlog za preganjanje. Pri „določeni družbeni skupini“, ki je predmet preganjanja, je oteževalni dejavnik to, da se posamezniki, ki so člani skupine, v izvorni državi prav zaradi strahu pred preganjanjem ne pojavljajo vedno kot skupina. Med strankami ni sporno, da bosta tožeči stranki zaradi izražanja standardov in vrednot ali kazanja svojih sedanjih vedenjskih vzorcev v Afganistanu preganjani. Ali jima je treba že na podlagi tega

dejanskega stanja in teh okoliščin priznati status begunca, tudi če ni jasno, kateri razlog za preganjanje je podan?

- 13 Rechtbank (sodišče prve stopnje) na podlagi sodb Sodišča z dne 5. septembra 2021, Y in Z (C-71/11 in C-99/11, EU:C:2012:518, točke od 78 do 80), in z dne 7. novembra 2013, X in drugi (od C-199/12 [do C-201/12], EU:C:2013:720, točki 74 in 75), sklepa, da osebi, ki zaprosi za mednarodno zaščito, v primeru obstoja razloga za preganjanje ni treba prilagoditi svojega vedenja, da bi se izognila dejanskemu preganjanju. Rechtbank (sodišče prve stopnje) pa sprašuje, ali je mogoče od zadevnih oseb, če ne obstaja razlog za preganjanje in zato statusa begunca ni mogoče priznati zaradi ponotranjenja zahodnega načina življenja, pričakovati, da lahko svoje standarde, vrednote in vedenjske vzorce, ki izhajajo iz njih, po vrnitvi prilagodita prevladujočim standardom, vrednotam in vedenjskim vzorcem v izvorni državi, in ali je v tem primeru še lahko podan razlog za priznanje subsidiarne zaščite. Rechtbank (sodišče prve stopnje) naproša Sodišče, naj pojasni, ali se sme od tožečih strank pričakovati, da se bosta poskusili izogniti preganjanju tako, da bosta prikrivali svoje standarde in vrednote in bosta zato zadržani, in ali so te zahteve strožje, če gre za izogibanje preganjanju zaradi pripisanih značilnosti. Z vidika zadevne države članice ni podan razlog za preganjanje, če se posamezniki, ki so ponotranjili zahodni način življenja, kot sta tožeči stranki, ne štejejo za družbeno skupino. Ali je treba tožečima strankama kljub temu priznati status begunca zaradi pripisanih političnih ali verskih prepričanj, ki odstopajo od prevladujočih standardov? Ali pa je treba člen 10 Direktive 2011/95/EU razlagati tako, da jima ni mogoče priznati statusa begunca, ampak kvečjemu le subsidiarno zaščito?

Koristi otroka

- 14 Drugo glavno vprašanje, na katero mora odgovoriti Rechtbank (sodišče prve stopnje), je, kako je treba v obravnavanih azilnih postopkih upoštevati in presoditi koristi otroka. Sodišče je v točki 4[5] sodbe z dne 14. januarja 2021 v zadevi TQ (C-441/19, EU:C:2021:9, v nadaljevanju: sodba TQ) navedlo, da člen 24(2) Listine določa, da se morajo pri vseh ukrepih javnih organov ali zasebnih ustanov, ki se nanašajo na otroke, upoštevati predvsem koristi otroka. Ta obveznost pomeni, da mora odločujoči organ te koristi otroka tudi ugotoviti, ker bi bil členu 24(2) Listine v nasprotnem primeru odvzet polni učinek. Poleg tega je treba zaradi dejanskega stanja in okoliščin, ki jih navajata tožeči stranki, presoditi vprašanje, ali je treba zaradi škode, ki je nastala zaradi dolgotrajnega prebivanja na ozemlju države članice, priznati zaščito. Tožeči stranki sta intenzivnost in obseg te škode dokazovali z večdisciplinarnim znanstvenim izvedenskim mnenjem. Rechtbank (sodišče prve stopnje) mora v tem okviru presoditi, ali in kako je treba upoštevati in ovrednotiti to škodo, ki ne izhaja iz razlogov za azil, ampak naj bi se z njo podkrepile koristi otroka v postopku, ki se je začel na podlagi predloga za mednarodno zaščito. Koristi otroka se v obravnavanem postopku nanašajo predvsem na škodo zaradi dolgotrajnega dejanskega prebivanja na Nizozemskem in ne tako zelo na škodo zaradi izkušenj v izvorni državi ali dogodkov, ki grozijo po vrnitvi. Vprašanji, ki se pri tem postavljata, sta, ali je

treba zavzeti stališče, da država članica lahko presodi koristi otroka, če jih odločujoči organ najprej ne ugotovi, in ali je treba koristim otroka ob vložitvi naknadne prošnje za mednarodno zaščito pripisati manjši pomen ali jim sploh ni treba pripisati nikakršnega pomena, če bi lahko privedle le do dovolitve prebivanja iz rednih razlogov. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje, ali so zahodni standardi in vrednote, ki sta jih prevzeli tožeči stranki, sestavni del zasebnega življenja, kot je zaščiten in zagotovljeno v členu 7 Listine. Ali se sme, če ni priznan status begunca in da se prepreči položaj, opisan v členu 15(b) Direktive 2011/95/EU, pričakovati, da bosta tožeči stranki prikrivali identiteto, ki sta jo oblikovali na Nizozemskem? Ali pa je mogoče ponotranjenje zahodnega načina življenja šteti za del zasebnega življenja, na podlagi katerega je po tehtanju interesov morda mogoče dovoliti prebivanje iz rednih razlogov?

- 15 Iz sodbe Sodišča z dne 18. decembra 2014, M'Bodj (C-542/13, EU:C:2014:2452, v nadaljevanju: sodba M'Bodj), izhaja, da je mogoče status subsidiarne zaščite priznati samo, če bi se tujec soočil z utemeljenim tveganjem, da utрпи resno škodo, kot je opredeljena v členu 15 Direktive 2011/95/EU. To škodo mora v skladu s členom 6 te direktive povzročiti eden od „subjektov resne škode“, in sicer država, stranke ali organizacije, ki nadzorujejo državo, ali nedržavni subjekti, pred katerimi država ali te stranke niso sposobne ali nočejo nuditi zaščite. Škoda, ki sta jo utrpeli tožeči stranki, ni povezana z razlogi za azil. V obravnavanem primeru bi bilo mogoče ugovarjati, da tako kot v položaju, na katerem je temeljila sodba M'Bodj, ni subjekta preganjanja, ki je povzročil to škodo in jo bo še naprej povzročal, če ne bo dovoljeno prebivanje. Vendar je treba glede na sodbo TQ v vseh postopkih in fazah postopka upoštevati predvsem koristi otroka. Če sodba M'Bodj velja tudi za obravnavano dejansko stanje in obravnavane okoliščine, je mogoče koristi otroka, kot je razvidno iz predloženih izvedenskih mnenj, v tem postopku kljub temu vsebinsko izpolniti le v majhnem obsegu. Vendar bi bilo mogoče zastopati stališče, da je za trajanje postopkov in neodstranitev tujk po prvem postopku delno kriva zadevna država članica. Rechtbank (sodišče prve stopnje) glede na te navedbe naproša Sodišče, naj pojasni, kako je treba v obravnavanem položaju razlagati sodbi M'Bodj in TQ ter kakšno je razmerje med njima.
- 16 V obravnavanih postopkih gre za naknadne prošnje za azil. V nacionalni pravni praksi je bila z uvedbo Vreemdelingenwet 2000 (zakon o tujcih iz leta 2000) sprejeta odločitev, da se strogo loči azilne postopke in redne postopke za prebivanje. Pojem stroge ločitve („waterscheiding“) pomeni, da se v azilnem postopku ne upoštevajo redni vidiki, obratno pa se v rednem postopku ne presoja razlogov za azil. Zaradi tega se med drugim pri naknadnih prošnjah ne presoja po uradni dolžnosti, ali je treba prebivanje dovoliti iz rednih razlogov. To pomeni, da, če se v obravnavanih postopkih ne prizna zaščite zaradi ponotranjenja zahodnega načina življenja, izvedenskim mnenjem in posledično koristim otroka zaradi nacionalne pravne prakse skoraj ni mogoče pripisati nobenega pomena. Vendar je Sodišče v sodbi TQ izrecno presodilo, da se morajo pri vseh ukrepih, ki se nanašajo na otroke, upoštevati predvsem koristi otroka in da člen 24(2) Listine v povezavi s členom 51(1) Listine potrjuje temeljni značaj otrokovih pravic. Prav

tako je Sodišče v sodbi z dne 10. junija 2021, LH (C-921/19, EU:C:2021:478, v nadaljevanju: sodba LH), med drugim navedlo, da je tako razlikovanje med prvimi in naknadnimi prošnjami za mednarodno zaščito pri preverjanju dokumentov in izpolnjevanju obveznosti sodelovanja v nasprotju s pravom Unije. Rechtbank (sodišče prve stopnje) v bistvu sprašuje Sodišče, ali je treba glede na sodbo TQ v okviru presoje dopustnosti razlikovanja med prvimi in naknadnimi postopki, v katerih se vloži prošnja za mednarodno zaščito in s tem za dovolitev prebivanja, po analogiji uporabiti sodbo LH.

Acte clair/acte éclairé

- 17 Ni videti, da bi šlo pri vprašanjih, ki jih je postavilo Rechtbank (sodišče prve stopnje), za „acte clair“, saj niti člen 10 Direktive 2011/95/EU ne določa opredelitve in obsega pojmov „skupno poreklo“ in „značilnosti, ki so temeljnega pomena za identiteto“ niti člen 24(2) Listine ne določa izrecno, da mora odločujoči organ v vsakem postopku konkretno ugotoviti koristi otroka oziroma to ugotovitev prepustiti drugemu organu, in kako je treba te koristi otroka nato presoditi. Na podlagi prava Unije tudi ni mogoče ugotoviti, ali je nizozemska pravna praksa stroge ločitve azilnih postopkov in rednih postopkov za prebivanje združljiva s pravom Unije. Poleg tega zadevne določbe niso tako jasne, da ne bi bilo mogoče podvomiti v njihovo razlago in področje uporabe. Postavlja se namreč vprašanje, ali je nacionalna pravna praksa glede pravnih vprašanj, ki jih je oblikovalo Rechtbank (sodišče prve stopnje), skladna z Direktivo 2011/95/EU in Listino. Poleg tega glede teh vprašanj ne gre za „acte éclairé“, saj Sodišče še ni jasno odgovorilo na ta vprašanja in nanje tudi ni mogoče odgovoriti na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča v podobnih primerih.

Predlog

- 18 Rechtbank (sodišče prve stopnje) meni, da mora, da bo lahko sprejelo odločitev v postopku v glavni stvari, predložiti vprašanja za predhodno odločanje, zato Sodišču postavlja zgoraj navedena vprašanja. Poleg tega je odgovor na ta vprašanja pomemben za več mladoletnikov, ki so v podobnem položaju. Rechtbank (sodišče prve stopnje) naproša Sodišče za obravnavo vprašanj po hitrem postopku, da bi se izgubilo čim manj časa in čim bolj omejilo nastanek dodatne škode pri razvoju tožečih strank.